

—
Berlijn, november

Silenos, Friedrich Nietzsche, Aischylos. De oude wereldbeschouwing ziet lijden als gevolg van de zonde. Het Oude Testament. Bij Job dient lijden tot veredeling van de mens. De tragedie; de aanblik van lijden sterkt de mens. Lijden als wortel van hogere ontwikkeling. De vierheid van Pythagoras: de vierledige mens. Materie: verdichte geest. Fysiek lichaam, etherlichaam en astraallichaam – vorm, leven en bewustzijn. Het leven vernieuwt de materie; het bewustzijn vernieuwt het leven.

Waar bewustzijn begint is pijn. Hoger bewustzijn wanneer een soort vernietigingsproces in de lagere natuur van de mens optreedt. Christus: overwinning van het eeuwige leven over de vergankelijkheid in de tijd. Uit lijden kan ook liefde ontstaan. Fabre d'Olivet.

,
Berlijn, oktober

Het samenwerken van het etherische en het astrale. Door fysieke verwonding veroorzaakte ontbering en onderdrukte activiteit van het etherlichaam in het fysieke lichaam: pijn voor het astraallichaam. Door kastijding en askese verzamelde en overtollige kracht van het etherlichaam: vreugde voor het astraallichaam. Savonarola's werken als voorbeeld voor de uit kastijding van het fysieke lichaam gewonnen kracht.

ten. Pijn in het kamaloka, vreugde in het devachan. Het verdragen van lichamelijke pijnen als een soort kennisweg. De ‘doornenkroning’, een trap van de christelijke inwijdingsweg, als voorbeeld daarvoor.

(Fragment uit een voordracht van februari)